

Obsah

Předmluva	13
1) BIPOLÁRNÍ SVĚT	15
Vzestup supervelmocí	15
Sovětský svaz na konci války	17
Vztahy mezi Východem a Západem za druhé světové války	19
Teherán, Jalta a Postupim	20
Německo: Reparace, nebo rozdělení?	22
Okupace Německa	25
Železná opona se spouští	26
Roztržka se prohlubuje	29
Válka v Koreji	34
Konec první poválečné dekády	37
2) STUDENÁ VÁLKA A SOVĚTIZACE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY	38
Sovětské cíle ve střední a východní Evropě	39
Koaliční vláda v Polsku	41
Koaliční vláda v Rumunsku	44
Sovětské vztahy s Bulharskem	45
Koaliční vláda v Maďarsku	46
Koaliční vláda v Československu	47
Vzpoura generálních tajemníků	49
Lidové demokracie	50
Roztržka mezi Jugoslávií a Sovětským svazem	51
Konec „nacionalisticko-pravicových úchylek“	53
3) ZPRAVA DOLEVA: EVROPSKÁ POLITIKA V LETECH 1945–1948	55
Velká Británie: Počátky sociálního státu	56
Francie: Čtvrtá republika	59
Itálie: „Nějak se už protlučeme“	64
Španělsko: Konec ostrakismu	67
Portugalsko: Nepřerušovaný mír	68

Malé státy: znovuoobnovení pořádku	70
Řecko: Od okupace k občanské válce	70
Obliba levice	71
4] HOSPODÁŘSKÉ OŽIVENÍ ZÁPADNÍ EVROPY	73
Charakteristika evropského hospodářského oživení	73
Marshallův plán jako stimul obnovy	74
Obchod jako stimul obnovy	75
Demografický stimul obnovy	75
Nový kapitalismus	77
Koncentrace průmyslu a znárodnování	79
Rozvoj zemědělství	80
Francie: Hospodářský vývoj	82
SRN: Hospodářský vývoj	83
Británie: Hospodářský úpadek?	85
Itálie: Hospodářský vývoj	86
Poválečné modely vývoje	87
5] POLITICKÁ SITUACE V ZÁPADNÍ EVROPE	
OD ROKU 1948 DO KONCE ŠEDESÁTÝCH LET	89
Politická situace v Itálii	89
Politická situace ve Spolkové republice Německo	92
Politická situace ve Francii	95
Politická situace v Británii	100
Politická situace ve Skandinávii	102
Politická situace ve státech Beneluxu	103
Politická situace v Rakousku	104
Politická situace v Portugalsku a Španělsku	105
Role ekonomiky v politice	106
6] KONEC EVROPSKÉHO KOLONIÁLNÍHO IMPÉRIA ...	107
Etapy na cestě k nezávislosti	108
Národní osvobozenécké hnutí v Indii	109
Hnutí za nezávislost v Číně	111
Hnutí za nezávislost v Indočíně	112
Hnutí za nezávislost v Indonésii	115
Hnutí za nezávislost na Středním východě	116
Hnutí za nezávislost v Africe	119
Model nacionalismu	127

7] SOVĚTSKÝ BLOK V PADESÁTÝCH A ŠEDESÁTÝCH	128
LETECH: NOVÝ KURS A POLYCENTRISMUS	128
Poválečná společnost za vlády Stalina	128
Poválečné hospodářství	130
Výběr Stalina nástupce	130
Chruščovova vláda	132
Polský říjen	133
Maďarská revoluce	135
Polycentrismus	138
Chruščovův pád	143
8] EVROPSKÁ UNIE	146
Počátky sjednocení	147
Rada Evropy	148
Evropské společenství uhlí a oceli	150
Evropské obranné společenství	151
Evropské hospodářské společenství	152
Evropská unie: Od jednotného trhu k Maastrichtu a dál	161
9] POVÁLEČNÁ EVROPSKÁ SPOLEČNOST: ŘÍZENÁ	167
Třídní struktura Evropy	168
Mzdy a sociální výhody	169
Postavení zaměstnaných žen	170
Postavení přistěhovalců	171
Životní úroveň	174
Pracovní doba a dovolená	175
Odborové hnutí	176
Stírání sociálních rozdílů	178
Politické postoje a společenská třída	180
Protesty dělnické třídy	181
Shrnutí	182
10] POVÁLEČNÁ EVROPSKÁ SPOLEČNOST: MANAŽEŘI .	184
Nová vládnoucí elita	184
Složení elity	185
Ženy a moc	187
Noví manažeři	188
Vzdělání vládnoucí elity	189
Aristokracie	194
Plutokraté	196
Bydlení a životní styl vládnoucí třídy	197
Poznámka na závěr	199

11] EKONOMIKA A SPOLEČNOST V KOMUNISTICKÉM SVĚTĚ, 1945–1990	201
Sovětská ekonomika	202
Chruščovova decentralizace	202
Ekonomická politika Kosygina a Brežněva	203
Modernizace hospodářství v socialistických zemích	205
Problémy v zemědělství	208
Zemědělství ve státech střední a východní Evropy	209
Životní úroveň	211
Sociální status	213
Role žen ve společnosti	214
Sociální struktura	215
Změny ve vzdělání	216
Elita	217
Počátky pluralismu?	218
12] 1968: ROK KRIZÍ	220
Studentské nepokoje v Itálii a Německu	221
Studentské protesty v SRN	222
Protestní akce ve Francii	223
Nepokoje v Československu: Pražské jaro	230
Společná témata protestů	234
13] SOVĚTSKÝ SVAZ A OSTATNÍ SOCIALISTICKÉ STÁTY V SEDMDESÁTÝCH, OSMDESÁTÝCH A DEVADESÁTÝCH LETECH: HLEDÁNÍ LEGITIMITY SELHÁVÁ	235
Brežněvova éra (1964–1982)	236
Fenomén „Gorbačov“	239
Polsko: Solidarita a další vývoj	242
Maďarsko	246
NDR: Od komunistické ortodoxie ke sjednocení	249
Československo: Od „sametové“ revoluce k „sametovému“ rozvodu	252
Bulharsko: svědomitý spojenec	255
Rumunsko: Pád poslední bašty stalinismu	257
Jugoslávie: Od Tita přes chaos až k rozpadu	261
Závěr	265
14] POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ TRENDY V ZÁPADNÍ EVROPĚ OD ŠEDESÁTÝCH LET	266
Konec autoritářských vlád v jižní a jihovýchodní Evropě	267
Evropská nezávislá zahraniční politika	274

Evropské problémy: Konec rychlého ekonomického růstu	276
Německo: Od západního spojence k evropské velmoci	278
Politické změny ve Francii	286
Politické změny v Itálii	291
Vatikán	297
Politický vývoj ve Velké Británii	299
Konflikt v Severním Irsku	304
Politická situace v menších státech	306
15] MYŠLENÍ A KULTURA PO ROCE 1945	312
Filosofie	313
Literatura	317
Film	323
Výtvarné umění a architektura	327
Hudba	330
Kultura a masmédia	331
Shrnutí	332
16] VSTRÍČ DVACÁTÉMU PRVNÍMU STOLETÍ	333
Vývoj po roce 1989	333
Nacionalismus	334
Nespokojená a konformní mládež	336
Byrokracie	337
Ztráta osobitosti	338
Výhled do budoucna	339
Literatura	341
Výběrový seznam literatury použité při překladu	360
Poznámky odborného recenzenta	361
Seznam zkratk	363
Rejstřík	366